

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czerna-utca sarkán
Papp Ferencz bitorraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
agy-külföldi megjelölés érdekű közlemények
Horváth László
áraszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-külföldi megjelölés érdekű közlemények
Gyöngyössi István
áraszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-külföldi megjelölés választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotthal kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

31-ik szám.

Brassó, Kedd, márczius 12-én.

V. évfolyam. 1889.

FELHÍVÁS

Brassómegye magyarságához!

A „Brassóvármegyei állandó márczius 15-iki bizottság” az idén is megünnepelni akarván 1848. márczius 15-ikének emlékét, — folyó hó 15-én, pénteken délután 4 órakor

nemzeti ünnepélyt

rendez az „Európa” nagy termében, melyre ezennel tisztelettel meghívja a t. közönséget.

Brassó, 1889. márczius 11-én

a bizottság nevében:

Szerényi József
titkár.

Koós Ferencz,
elnök.

A napikérdéshez.

Budapest, 1889. márczius 10.

A véderő-törvényjavaslat fölött heteken-hónapokon át hosszadalmasan elhúzódó vitából már eddig is több tanulságot meríthettünk. Ez alkalommal csak a tanulságok három leg-főbbjére kívánunk reflektálni.

Az egyik az, hogy nemzetünk szerfölött féltékeny minden alkalommal, ha alkotmányának megsértése, vagy a magyar nyelv veszélyeztetése jó szóba.

A másik nevezetes tanulság az, hogy a ki ezen sérelmek létezését, vagy fenforgását, vagy bekövetkezetését hangoztatja népünk előtt, az annak szíve legfájdóbb, legbensőbb részét érinti s így mindaz, a mi erre vonatkozik vagy ezzel kapcsolatban áll, képes a nemzetnek úgyszólván minden rétegét a legnagyobb izgalomba hozni s a vélt vagy valódi sérelem orvoslása érdekében a legkitörőbb lelkesedést, a legszívósabb összetartást előidézni.

A harmadik figyelmet érdemlő tanulság az, hogy nemzetünket szívhez szóló frázisokkal, oratori előadásokkal meg lehet ragadni, sőt bizonyos túlzásokig is vinni, még akkor is, ha a sérelem vagy veszély csak képzelt vagy költött dolog volna is; de midőn a higgadtabb megfontolás órái bekövetkeznek, a nemzet értelmiségének nemcsak zöme, de annak alsóbb rétegei is csakhamar visszazökkennek a normális, a helyes kerékvágásba, s a milyen túlcsepőngő lelkesedéssel követték a jogok vélt sérelmének orvoslására sorakozott agitátorokat, ép oly hirtelen és könnyen fordítanak azoknak hátat, ép oly ridegen szállítják alá a nagyszabású szónoklatokat azoknak kellő mértékére.

Sok drága idő veszett el e hosszadalmas és sok részben meddő tárgyalás folyama alatt; bizonyynal sok idő fog még elharácsoltni, de azért az itt jelzett becses tanulságok értékét nem szabad kicsinyleni.

Az első helyen említett tanulság figyelmeztetés lehet fölfelé, hogy ha a nemzet akkor, midőn az alkotmány távolról sem sértezt meg, midőn a magyar nyelv hegemoniája egészen érintetlen maradt, csupán azon aggodalom miatt, hogy egyik-másik irányban mégis bekövetkezhethetnek valami jogcsorbítás: mily hévvel, minő szenvedélylyel lépett ki a küzd-terre úgy a képviselőházban, mint azon kívül, és pedig nemcsak az ellenzék, de nem egy helyütt a szabadelvű párt egy része is; pedig az alkotmány csonkításáról, megsértéséről szó sem lehetett, mint ez a legilletékesebb férfiak által kétségtelenül bebizonyítva lőn; az anyyira perhorreskált német nyelv pedig a törvényjavaslatban még csak megemlítve sincs, míg a határozati javaslatban a magyar állam-

nyelvre vonatkozólag olyan jelentékeny s örvendetes haladás van contemplálva, a melyhez hasonlót a közelebbi alkotmányos aera annaleseiben hiába keresünk.

S ha a vélt sérelem, a vélt jogcsorbítás is ilyen nagymérvű ellenszenvet képes fölkelteni — igen természetesen, ha az ügyesen vitt agitáció tüzei föl —, kérdjük: hova nőné ki magát ez az izgalom s mily óriási hullámokat vetnének a nemzeti közérzetet árai akkor, ha a sérelem komoly s félreismerhetetlen lenne, avagy ha ez határozott irányban csak meg is kíséreltetnék.

A másik tanulság intőjelül szolgálhat nemzetünknek arra, hogy mielőtt a nagyhangú frázisok, a ragyogó szónoklatok általi elragadtatásban ítéletet mondana a fenforgó tárgy fölött, vegye magának a fáradságot s tanulmányozza behatólag a kérdést, nem azon útmutatások szerint, a mint azt a pártlapok — mindenike a maga érdekeinek szószólója — előtűntetik, hanem a mint az a törvényhozás asztalán fekvő iratokból világosan megérthető.

Mi mélyen meg vagyunk győződve, hogy ha az illető körök e törvényjavaslat behozatalakor alapos, beható és részletes információt juttattak volna a hírlapok nyomán a nemzet kezébe, a nemzet bizonyynal nem engedte volna magát ily nagy mérvben, sőt bizonyos mértékig végzetesen tévutra vezettetni.

De a mennyit ártott ez a semmi eszköztől vissza nem riadott agitáció az első hetekben, most midőn a nyugodtabb, higgadtabb megfontolás órája bekövetkezett, annyival nagyobb szolgálatot tett ez magának az ügynek, a melynek megvédésében a kormány és pártja szívós kitartással és összetartással buzgólkodnak.

A 14-ik §-ról nem szólva, mely közmegelegetésre intéztetett el, csupán a 25-ik §-ust említjük meg, fölvetve a kérdést, hogy lehet-e rabulistika nélkül azt állítani, hogy a határozati javaslat, mint a 25. §-nak a mi viszonyaink közt a legezlszerűbb, sőt egyedüli correctivuma, nem oly nagy előlépés-e a magyar nyelv érdekében s az önkéntesek javára, a melyre nézve az előbbi kormányok egyáltalán nem intézkedtek?

Lehet-e kétségbe vonni a kormány azon ildomos eljárását, hogy a magyar nyelv kérdését tekintettel a mi polyglott államunkra, tekintettel a hadsereg sajtószertű alkotására, törvénybe igtatni nem látja czélszerűnek, sőt ha ennek törvénybe igtatását most megkísértenék, ennek káros következményei elmaradhatatlanok volnának.

A ki mindezt kétségbe vonja, az struczmadárként homokba dugja fejét, hogy ne lássa a minden oldalról tornyosuló felhőket; mert azt nem akarjuk elhinni, hogy látva helyzetünk szerfölött nehéz voltát, látva az európai láthatáron mindenfelé a fekete pontokat, mégis válságot akarjanak előidézni a legválságosabb pillanatban oly ügyben, mely magában véve nagy s fontos, de a mely megtámadva nincs, — mert ha ezt föltehetnők, akkor kétségbe kellene vonnunk az illetők legőszintébb hazafiui törekvéseit, a mit tennünk nem szabad.

Azonban vigasztalódhatunk már, mert bármínő erősek, helylyel-közzel durvák legyenek is az ellenzéki támadások, azok a példátlan inzultusok, s bármínő vészes felhők mutatkoznak is Európa keletén s nyugotán is, az ellenzék által óhajtott válság legalább itthon bizonyynal nem fog bekövetkezni, s ma még kevésbbé, mint bármely más időben.

Azok a mérges támadások, melyeket az ellenzék Tisza és pártja ellen intézett, csak

arra szolgálhatnak, hogy tömörítsék a pártot s egyuttal figyelmeztessék, hogy ez a nagy többség csak addig pozitív többség, a míg megőrzi az összetartozandóság érzékét s míg a párttagok mindenike át van hatva azon meggyőződéstől, hogy mindeniknek lelkiismeretesen kell teljesítenie e köteleességet.

Ez az érzéke az összetartozandóságnak, ez a vágya a köteleességteljesítésnek soha sem volt erősebb a szabadelvű párt kebelében, mint épen a jelen időkben. S ha a törvényjavaslat fölött folyó vita okozott is a parlamentben s azon kívül bizonyos kárt, az az előnye kétségtelenül megvan, hogy a szabadelvű párt a kormányelnök és politikája támogatására az első-től az utolsóig el van tökélye s hogy Tisza e törvényjavaslat tárgyalása következtében vagy a jelen viszonyok közt később is bármikor megbukhatnék, míg hiva marad az általa eddig követett nemzeti politikának s míg követni fogja az eddig kétségtelenül szabadelvű irányt, ezt ma már az ellenzék soraiban, ha ámtás-képen állítják is, bizonyynal senki sem hiszi.

És ezen kedvező eredmény előidézésében az ellenzék meggondolatlan agitációjának nagy része van.

Belföld.

Brassó, márcz. 11. (Az ellenzék politikája.) Nevetséges fegyverhez nyult ismét az ellenzék: az agyonbeszéléshez. Ismét több szónok jegyeztette elő magát a véderőről szóló törvényjavaslat 25. §-a ellen, úgy hogy az előjegyzett ellenzéki szónokok száma ismét 44. Szemben a teljesen egyesült ellenzéki pártoknak ezen taktikájával, a szabadelvű párt összes szónokai neveiket letöröltették. — Az ellenzék szónokai megérthetik, hogy üres ház előtt fognak parlírozhatni!

Brassó, márcz. 11. (Országgyűlés.) A képviselőház szombaton is a véderő-törvényjavaslat 24. és 25. szakaszait tárgyalta. Elsőnek szólalt fel a szakaszok ellen Szentkirályi Albert, utána meg Eötvös Károly, a ki 2¹/₂ óra hosszáig tartó beszédével igénybe vette az ülésnek egész többi idejét. Eötvös történeti és jogtörténeti fejtegetésekbe bocsátkozva, polemizált Fabinyval, Ziskayval, György Endrével és a honvédelmi miniszterrel; a corpus jurisra támaszkodva magyarázta a jogszokás értékét; majd azt bizonyitgatta, hogy régi törvények rendelik a magyar jelvények használatát a magyar csapatoknál; éles és személyeskedő kritikával említé, hogy az ezredtulajdonosok közt kevés a magyar nev (jó élcznek tartá itt azt kifogásolni, hogy miért nem viselik egyes ezredek Tisza, Beksics, vagy Visi nevét), s beszéde fonalán nemcsak alaptalannak, de megszegyenítőnek is mondá az állítást, mintha a tisztvi vizsga nyelvének megállapítása felségjog volna. — Beszéde közben lépett az ülésterembe a miniszterelnök, mire a mérsékelt ellenzék padjaiból otromba közbekiáltások hangzottak fel, melyekben Kaas báró kezd konkurálni Károlyi Gábor gróffal. Eötvös folytatva beszédét, azt is állítá, hogy a dynastia tagjainak nincs érzékük a polgári foglalkozások iránt, mire az elnök zajos helyeslés közt azt jegyzé meg, hogy Eötvös ezen észrevétele igazságtalan és utalt Rudolf trónörökös irodalmi munkásságára; erre Eötvös is kénytelen volt beismerni, hogy a vita hevében superlativusban beszélt. A hosszú beszédet azután azzal végezte be, hogy reméli, miszerint Tisza a mostani vitából okulva, jövőre akár ezen, akár új kormány élén fog állni, az ellenzéket is, saját pártját is, inkább fogja tekintetbe venni, mint eddig. — Végül György Endre igazitotta helyre szavainak értelmét Eötvössel szemben.

Hétfőn ismét folytatta a ház a 24. és 25. §§-ok tárgyalását.

ELŐFIZETESI ÁR
helybe:uházhoz hordva vagy vidékre postán megküldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr,
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr. Nagyobb és több-
szöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetmény után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyiltt-ter előre fizetendő.
Kéziratok vissza nem adatkak.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. márcz. 11.

A dolog természete szerint a szerb trónváltozás áll még mindig első helyen a külpolitikában. A regensségnek általunk táviratilag már közölt manifestuma, valamint a Gruics—Tausanovics-kormány kinevezése a lakosságban a legjobb benyomást teszi. — A belgrádi napilapok Milán király lemondását az ex király legnépszerűbb tényének mondják, kiról különben igen rokonszenvesen írnak, s egyidejűleg üdvözlük a regensség nyilatkozványát, valamint az új kabinetet. Az ország minden részéből számos üdvözlő távirat érkezik. Diplomáciai körökben a regensség manifestuma szintén kielégített, de az új kabinetet illetőleg kevésbé optimista nézeteket táplálnak. — A regensekhez még mindig számos üdvözlő távirat érkezik az ország minden részéből. A miniszterek a regensek jelenlétében letették az esküt és azután Milán királynál tisztelegtek. A jelenlegi állapot stabilitása biztosítva van. A szabadelvűek márczius 17-ére pártgyűlést hívtak össze, további maguktartásu megbeszélése végett.

Milán király mindjárt lemondása után igen megleg hangon tartott táviratot intézett Ferencz József királyunk ő felségehez, melyben élénk kifejezést adván hálás köszönetének iránta és Szerbia iránt mindenkor tanusított barátságáért, egyuttal arra kéri ő felségét, hogy tartsa meg továbbra is jóindulatát fia és Szerbia irányában. Ő felsége az erre adott válaszában a legszívélyesebb szavakban ad kifejezést jóindulatának az ifjú király és az ország iránt.

Giers orosz külügyminiszter a szerb trónváltozásnak g hó 7-dikén, Simics követ által történt bejelentését tudomásul vette és a következőleg nyilatkozott: „A trónváltozás törvényes, csak Szerbia belügyeit illető esemény, mely mivel ilyen, nem alkalmas arra, hogy az idegen hatalmakat foglalkoztassa. A mi Oroszországot illeti, tette hozzá a miniszter, úgy az ő rokonszenve most is, mint azelőtt, a szerb népé, melynek itéletét és megszilárdítását óhajtja és reméli.

Berlinben a császári palotában Vilmos császár emlékére márczius hó 9-én délelőtti gyászünnepeket tartottak.

Moltke tábornokhoz 70 éves katonai jubileuma alkalmából királyunk ő felsége következő táviratot intézte: „Üdvözlöm önt a magam, mint összes fegyveres haderőm nevében, mely önt az összes katonai erények mintaképeül tiszteli és nagyrabecsüli, a legőszintebben a hetvenedik szolgálati év betöltésének ritka ünnepe alkalmából. Az isteni gondviselés, mely megengedte, hogy szolgálatait a Hohenzollern ház öt uralkodójának szentelhesse, tartsa meg önt még soká, felséges császárszája, drága barátom, és hű szövetségesem örömeire és a német birodalom javára.”

A francia kormány visszavonta azon, 1886. július havában kelt rendeletét, mely megtiltotta Aumale herczegnek a francia köztársaság területén való tartózkodást. E tárgyban a kamara szombati ülésén Pelletán képviselő interpellációt intézett a kormányhoz; a többség azonban napirendre tért az interpelláció fölött.

Az Olasz miniszterválság is véget ért végre. A király szombaton aláírta az okiratokat, melyekkel Grimaldi, Perazzi és Sarakko miniszterek lemondását elfogadja és helyükbe Seismit-Dodát pénzügyminiszterre, Giolittit kincstári miniszterre és Finali senatort közmunkaügyi miniszterre kinevezi. Az új kabinet tagjai közül Crispi, Zanardelli, Miceli, Seismit-Doda, Giolitti és Brin a volt balgárthoz, Bertolè-Viale, Finali és Bosselli a centrumhoz tartoznak. A közvélemény a válság megoldása által meg van nyugtatva.

Megyei ügyek.

Brassó megye legutóbbi gyűlésén Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő az erdészeti bizottság havi működéséről szóló jelentésén kívül a megye területén fekvő erdők 1888. évi állapotáról szóló jelentését terjesztette elő, (melyet külön is fogunk egész terjedelmében közölni) és a melyet az elnök gróf főispán ur indítványára különösen a csemetekertek alapítására vonatkozó részről illetőleg, örömdetes tudomásul is vesz, eredetiben felterjesztetni határozott a bizottság a földmiv. miniszteriumhoz; hiteles másolatban pedig a törvényhatóságnak terjeszt elő évi jelentés gyanánt.

B.-Ujfalu község és a volkányi ev. luth. egyház erdőrendészeti áthágása tárgyában a földmiv. miniszter II-od fokban határozott. Előbbire nézve helyben hagyta az I-ső foku marasztaló ítéletet; utóbbira nézve az első foku felmentő ítéletet megváltoztatta és 25 frt büntetésben elmarasztalta a közbe tett fellebbezés alapján.

Azon körrendelet, mely szerint a rendszeres erdőgazdasági üzemtervek készítése körül mulasztékos és hanyag vállalkozók névsorát közli a földmiv. miniszter.

miniszter és felhívja a közige bizottságokat, hogy ha a megyében azok közül egyik vagy másik közszolgálatban is állana, utasítja, hogy abbeli mulasztásait legfennebb 6 hét alatt rendezzék, különben pedig a szolgálatból való elhocsátást eszközöljék ki s jövőre is hasonló eljárás végett a mulasztékos vállalkozók jelentessenek fel a miniszteriumhoz, tudomásul vétetett és a megyében a megyei erdőbirtokosokat is részben közlelről érdeklő ezen rendelet kiadatott megfelelő eljárás végett az erdészeti bizottságnak.

Brassó város városi és tömösi pagonyainak megfelelőbb kidolgozása végett visszaadott üzemterveinek újabb betérjesztésére f. évi jul. 31-ig időhaladék adott a földmiv. miniszterium által: s Feketehalom községe üzemtervei is ugyanoly czélból Bretschneider H. vállalkozónak visszaadattak ugyanazon miniszterium által; míg ellenben Brassó városnak apáczai pagonyára vonatkozólag jóváhagyattak a felterjesztett tervek.

Mindezen magas intézkedések tudomásul vétettek és tudás, mihez tartás s további intézkedés végett kiadattak az erdészeti bizottságnak.

Fogarasmegye rováta.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Fogarás, 1889. márcz. 9.

Fogarás vármegye közigazgatási bizottsága Horváth Mihály főispán ur elnökleite alatt, f. hó 9-én tartotta meg rendes havi ülését.

Elnöklő főispán ur a bizottság megjelent tagjait üdvözlőlvén, a vármegye alispánja előterjeszté február haváról szóló jelentését, mely szerint: iktatóra érkezett 956 drb; január hó végével volt hátralék 32 drb, összesen 988 drb. Ebből ellátott 948 drb, elintézésre vár 40 drb. Egy évre szóló utlevél kiadatott 243 drb, 15 napra szóló 117 drb, összesen 360 drb.

Elemi csapásokat illetőleg f. évi február havában a vármegye területén következő tüzesetek lettek bejelentve: Almásmező községében 3 gazdasági épület égett le, a kár 250 frtra tehető, 200 frtig biztosítva volt, 20 szekér széna, melyek értéke 280 frtra volt tehető, azonban 350 frtig biztosítva volt. Emberélet és állat áldozatul nem esett.

Főlemlíti továbbá az alispáni jelentés, miszerint egy pénzügyigazgatásnak Fogarason leendő létesítése iránti ügyben f. évi február hó 12-én, rendkívüli ülés tartott, melyen kiküldetett egy bizottság, ezen Fogarás vármegyére életkérdést képező ügynek szóval is leendő támogatása és sikeres megoldása érdekében, hogy főispánunk vezetése mellett fölmenjen Budapestre a miniszterelnök mint pénzügyminiszter, és a belügyminiszter urhoz intézett feliratokat személyesen átnyújtani.

E küldöttség tagjai voltak: Turcu János főjegyző, Kóssy Sándor mérnök, Dán Gyula gör.-kel. esperes és Stanciu Vasil cs. és kir. százados; pötag dr. Metián János. Ezen küldöttséghez leendő csatlakozás végett Fogarás község részéről megválasztottak: Benedek Gyula ügyvéd, és Fleischer Sámuel ev. luth. lelkész, mely küldöttség február 24-én el is indult Budapestre s a főispán urnak a mai közige bizottságban tett nyilatkozata szerint, tekintettel a fogarasmegyei viszonyokra, reményleni lehet, miként ezen kérelem méltó támogatásban fog részesülni.

Nagy Sándor árvaszéki elnök jelentése szerint február havában 4 rendes, s 4 rendkívüli ülés tartott. Február hóban összesen 51 haláleset-felvétel érkezett be, 28 hagyatéki ügy lett tárgyalásra kiadva, és 20 hagyatéki ügy befejezve.

Schreiber Ferencz kir. tanfelügyelő jelentése semmi különös felemlítésre való nem hoz fel, mint-hogy az iskolákat meglátogatta.

Gencsy István kir. adófelügyelő és Kapocsányi Mór tiszti ügyész által előadott ügydarabok valamenynyien az előadói vélemény alapján fogadtattak el. A pénzügyminiszternek a regále megváltása ügyében az albizottság megválasztását czélzó rendelete értelmében megválasztottak:

Elnökké: Horváth Mihály főispán, elnöki helyettesé: Gramóiu Dániel alispán. Rendes tagokká: Kóssy Sándor mérnök Fogarásról, Stanciu Vasil birtokos Alsó-Vistről. Pötagokul: Dán Gyula esperes Fogarásról és Motók Miklós ügyvéd Fogarásról.

Kovács Gábor kir. mérnök, mint a fogarasi m. kir. államépítészeti hivatal főnöke jelent, miszerint a közige bizottságtól nyert kiköldetés folytán a Brassó-Zernest-Brassó-Sepsi-Szentgyör-Kézdi-Vásárhelyi helyi érdekű vasut közigazgatási bejárásánál jelen lévén, az minden fennakadás nélkül rendben folyt le. Tudomásul vétetett.

Dr. Papp István megyei főorvos jelentése szerint a jodarasi kórházban februárban ielvéteftett 14 bejegl és a jannár haváról maradtakkal együtt gyógykezelte összesen 31. Ezek közül gyógyulva elbo-

csátatott 10, javaltan 1, meghalt 1, maradván továbbá ápolás alatt 19.

A mindennemű hasznos házi állatoknál a legjobb egészség uralgott, nem merülvén fel semminemű vészskór.

Orvos-törvényszéki, ugyszintén orvos-rendőri bonczolási eset nem volt. Sulyos testi sértési vizsga 4. Egészségi orvos-rendőri szempontból megvizsgáltatott 13 népiskola, 4 vendéglő, 3 szeszgyár, 9 korcsma, 5 mészárszék és 1 vágóhid.

Phleps Ferencz kir. ügyész jelentése szerint a fogaras vármegyei állami kezelés alatt álló leartóztatási helyeken, illetve a fogarasi-sárkányi és zernesti kir. járásbírószágok fogházaiban letartóztatva februárban 58 egyén. Az elítéltek közül a hó végén letartóztatva maradt 35 férfi és 3 nő, a vizsgálati foglyok közül 4 férfi.

Fontosabb bűntényre vonatkozólag 7 feljelentés érkezett be, melyek közül 2 nmerölés, 3 rablás és 2 gyujtogatásra vonatkozik, azonban ezek legnagyobb része nem ily sulyos eseteknek bizonyultak; Fogaras vármegyéből összesen 31 bűnvádi feljelentés érkezett be a mult hóban.

Küküllőmegye rováta.

Dicső-Szentmárton, 1889. márcz. 6,

— Közigazgatási bizottság. *) —

Kis-Küküllő vármegye közige bizottsága f. évi márczius 5-én Dicső-Szentmártonban gr. Bethlen Gábor főispán ur ő méltósága elnökleite alatt tartotta meg rendes havi ülését.

Pont 10 órakor főispán ur a gyűlést megnyitván, előterjesztetett a pénzügyminiszteriumnak f. évi február hó 23-án 8391. számú magas leirata, melyben tudatja, hogy az italmérési jog megváltásáról szóló 1888. évi évi XXXVI. t. cz. 11. §-a az esetben, ha a megtartandó tárgyalás alkalmával a kincstár képviselője és a jogosult fel között egyezés nem jöne létre, az állam által adandó kártalanítás megállapításával és az azzal összefüggő kérdések elsőfoku eldöntésével a közige bizottság által saját kebeléből alakítandó albizottságot bizza meg.

E bizottságba megválasztatnak, Gál Domokos alispán elnökleite alatt: Gyárfás Lajos, ki egyszersmind elnökhelyettes is; rendes tagok: Szilvássy Sándor, P. Horváth Gábor; pötagok: Gáspár György tiszti ügyész, Pekry Sándor és Fekete György főjegyző.

Gál Domokos, alispán jelenti, hogy beérkezett 1255 ügydarab, mely csaknem mind elintéztést nyert, A személy- és vagyonbiztonság ajrendes állapotoknak megfelelő volt, s hogy nagyobb mérvű kihágás esete nem fordult elő.

Az állategészségügy rendes volt, a mennyiben a lefolyt hóban ragályos betegségek esetek nem fordultak elő.

Kedves István kir. adófelügyelő je'entése szerint befizetendő volt egyenes adóban a mult év végével maradt 166374 frt 16 kr; 1889. év első negyedére esedékes 90754 frt és utólagosan előirattott 76 frt 79 kr. összesen 267194 frt 95 kr, melyből befizetett 36482 frt 45 kr, maradt hátralék 230712 frt 50 kr.

Hadmentességi díjban befizetendő volt 21502 frt 91 kr, melyből befizetett 1123 frt 92 kr.

Az elmúlt hóban fizetési halasztás egy esetben sem adatott, házadómentesség pedig 55 esetben engedélyeztetett.

Moldován János árvaszéki elnök jelenti, hogy a mult hóban bejött 464 ügydarab, hátralék volt 62, elintézendő volt tehát 526 drb, melyből elintéztetett 454, elintéztést nem nyert 72 drb.

Theil István kir. ügyész jelenti, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszék területén mult hóban 63 bűnvizsgálat vált függővé. A kir. törvényszéki fogházban 68 elítelt és 11 vizsgálati fogházban levő egyén volt letartóztatva.

Dr. Felszegi János vármegyei főorvos jelentéséből örömmel tudjuk meg, hogy a közegészségi viszonyok a vármegye összes területén kedvezők voltak.

A ragályos betegségek közül difteritisz fordult elő Bordon. Négy ragályozott gyermek közül gyógyult 1, elhalt 2, gyógykezelés alatt áll 1.

Horváth László kir. tanfelügyelő terjedelmes jelentéséből főlemlítjük a következőket:

A mult január és február havaiban meglátogatott az e czélra miniszterileg felhatalmazott tollnoka által 29 közsegeben — e megyét illetőleg — 40 iskolát, melyek közül rendben találtatott 11 iskola, a más 25-re külön számok alatt terjesztett be javaslatokat. Általában megjegyzi a jelentés, hogy a magyar nyelv tanítása a körülményekhez képest kielégítő volt. Igen nagy baj az, hogy az iskolai helyiségek szűkek, to-

